

Dr Radmila L. Trifunović

PRIKAZ KNJIGE
“OSIGURANJE”

Autor: Berislav Matijević

Izdavač: Naklada d.o.o, Zadar, 2010.

Obim: 947 str.

Knjiga **Osiguranje** predstavlja zbirku autorovih pojedinačno objavljenih radova na temu – Aktuelnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse. Sadržaj knjige proširen je i novim aktuelnim temama iz prakse osiguranja, pa tako objedinjene čine jednu celinu. Po rečima autora knjige, koji je po profesiji pravnik sa dugogodišnjim radnim iskustvom na stručnim poslovima u „Croatia osiguranju“ d.d., Filijala Rijeka, namera mu je bila da delatnost osiguranja prikaže u „njegovoj sveukupnosti“, i pokuša da ga približi široj domaćoj javnosti u cilju njegove popularizacije i boljeg razumevanja. Knjiga je takođe namenjena i „praktičarima u osiguranju, zdravstvenim djelatnicima i menadžerima svih profesija“.

Autor se trudio da materiju osiguranja izloži na jednostavan i razumljiv način, koliko je u tome uspeo, čitaoci će dati svoj konačan sud.

Tematski knjiga je podeljena na tri osnovna poglavlja, i to:

Menadžment – upravljanje rizicima u osiguranju i finansijskim tokovima

Ekonomija – ekonomska načela u osiguranju i

Pravo osiguranja.

Poslednji deo knjige sadrži „trenutno“ važeće najznačajnije propise iz osiguranja Republike Hrvatske.

U prvom poglavlju autor na svojstven način slikovito definiše pojam **Menadžement** kao „mozak“ osiguranja, **Ekonomiju** kao njegov „krvotok“, a **Pravo osiguranja** kao „kostur“, koji omogućava njegovo sprovođenje u život.

Suština funkcije menadžmenta u osiguranju je slična kao i u drugim srodnim delatnostima – da poslovne rizike svodi na ekonomski prihvatljive i na ekonomski neprihvatljive. Pojam „risk management“ se definiše, kao proces kojim se obezbeđuje uspešno poslovanje u tržišnoj utakmici, pomoću raznih metoda, tehnika i veštine. U okviru ove teme, obrađeni su tzv. **distributivni** elementi osiguranja; pojam tržišne utakmice; mogućnosti za nove „akvizicije“ osiguranja; neophodne statusne promene u cilju približavanja EU i dr. U tom kontekstu važnu ulogu ima „**menadžment šteta** u osiguranju“ što podrazumeva efikasnu isplatu šteta i naknada iz osnova osiguranja.

U razmatranju teme o **upravljanju** rizikom u osiguranju, navodi se institut saosiguranja i analiziraju neki njegovi osnovni modeli, sa posebnim osvrtom na zakonsku regulativu u RH (Zakon o obveznim odnosima i Zakon o osiguranju RH). Ovim zakonskim aktima, između ostalog, propisuje se solidarnost jednog osiguravača kao dužnika, umesto koliko osiguravača toliko ugovora što, iako u interesu osiguranika, predstavlja odstupanje od uobičajenih pravnih rešenja EU.

U poglavlju **Ekonomija**, posebna pažnja je posvećena tzv. **Bankovnom** osiguranju, tj. razvijanju poslovne saradnje bankarskih i osiguravajućih institucija, prevashodno u distribuciji usluga osiguranja. U nastavku, navedeni su uporedno-pravni prikazi zakonske regulative i poslovnih rezultata reprezentativnih osiguravajućih društava u Francuskoj, Nemačkoj i Velikoj Britaniji. U posebnom delu ovog poglavlja analizirani su novi oblici osiguranja života vezanih za investicione i novčane fondove. Kao jedan od alternativnih oblika osiguranja, navodi se osiguranje života vezano za berzanski indeks (*index linked*) u kom slučaju tzv. *index linked* polise mogu biti vezane za jedan ili za više indeksa (npr. Milanska berza, Milanska i Pariska berza, Londonska berza, i dr.). Međutim, praktična primena ovih, kao i drugih modernih oblika štednje na bazi polise osiguranja života vezanih za investicione fondove ili berzanske indekse, zahteva visoko profesionalno poznavanje finansijskog tržišta.

U okviru ovog poglavlja obrađene su još i sledeće aktuelne teme: **Long term care** (LTC) osiguranje, pod kojim se podrazumeva rizik „nesposobnosti za samostalan život“. Sažeto su izneta uporedno-pravna iskustva u Nemačkoj; iskustva socijalne i zdravstvene sigurnosti u SAD, sa posebnim osvrtom na LTC osiguranje u Hrvatskoj.

U podnaslovu **Factoring**, kao važnom alternativnom sredstvu za finansiranje osiguravača, neophodnom za trenutni pristup novčanim sredstvima radi održavanja sopstvene likvidnosti, objašnjava se njegova ekonomska svrha, kao i neki mogući oblici ugovaranja.

U Hrvatskoj, primena factoring poslovanja je u porastu, s obzirom da pored banaka, ovu vrstu usluge nude i brojna specijalizovana društva koja se bave isključivo ovom vrstom posla.

U nastavku izlaganja dati su uporedno-pravni prikazi za Ujedinjeno Kraljevstvo (UK) i Italiju (I).

U okviru ove teme, autor obrađuje pitanje **rehabilitacije** (medicinske, socijalne i profesionalne) sa aspekta nastalih šteta na osobama, odnosno ozleđenim korisnicima usluge osiguranja.

Novo pojmovno razmatranje u knjizi odnosi se na tzv. „**sinergiju** zaštitarske i osiguratelne djetanosti”, što podrazumeva privatnu zaštitu od strane osiguranika i osiguravajuću od strane osiguravača, kada se zajedničkim merama postiže obostrani interes i otklanjaju opasnosti ili smanjuju štetne posledice.

Posebno, treće poglavlje pod nazivom **Pravo**, odnosi se na izradu i primenu osiguravajućih pravnih normi tzv. Uslova osiguranja. U okviru ovog poglavlja obrađena je materija obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posledica nesrećnog slučaja, gde spada odgovornost za održavanje puteva; osiguranje od profesionalne odgovornosti u zdravstvenoj delatnosti; odgovornost za štetu iz upotrebe medicinskih uređaja, kao i osiguranje odgovornosti sudskih veštaka u parničnim postupcima.

Na kraju svakog odeljka nalazi se sažet rezime odnosno zaključak, kao i spisak citirane literature.

Poslednji deo knjige, sadrži pravnu regulativu osiguranja R. Hrvatske, i to:

Zakon o osiguranju Republike Hrvatske, 2005. godine;

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju RH, 2008. godine;

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju RH, 2009. godine;

Kodeks poslovne osigurateljne i reosigurateljne etike Hrvatske gospodarske komore, 2004. godine.

U posebnom odeljku nalazi se: spisak korišćene literature i indeks pojmova.